

Коберник Галина,
к. пед. н., професор кафедри теорії початкового навчання
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини, Україна

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА ДО ВХОДЖЕННЯ В ДОРОСЛЕ ЖИТТЯ У ПРОЦЕСІ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Враховуючи швидкоплинні зміни сучасного суспільства, ми не можемо точно знати, що потрібно буде, і з якими викликами зустрінуться діти, які зараз навчаються у школі. Тому випускнику школи треба уміти здобувати, аналізувати інформацію, отриману з різних джерел, застосовувати її для індивідуального розвитку і самовдосконалення. Важливо, щоб сучасна школа укріпила дитину, яка сміливо зможе будувати далі своє майбутнє і майбутнє своєї країни. Саме тому ці питання потребують постійної уваги, а їх вирішення постійного удосконалення.

За мету ми взяли: обґрунтувати потенціал інтеракції учнів у процесі навчально-пізнавальної діяльності для формування відповідності школяра до входження в доросле життя. Фактично, більшість учнів, здобувши в школі певний обсяг знань, практичних навичок та навичок, не так далеко просуваються у розумінні свого життя, оволодінні мистецтвом жити.

І. Єрмаков чітко визначив, щоб знайти своє місце в житті, активно освоїти життєві й соціальні ролі, випускник української школи має володіти певними якостями, вміннями:

- бути гнучким, мобільним, конкурентоспроможним, уміти адаптуватися у динамічне суспільство, презентувати себе на ринку праці;
- критично мислити;
- використовувати знання як інструмент для розв'язання життєвих проблем;
- генерувати нові ідеї, приймати нестандартні рішення й відповідати за них;
- володіти комунікативною культурою, уміти працювати в команді;
- уміти запобігати будь-яким конфліктним ситуаціям та вирішувати з них;
- цілеспрямовано використовувати свій потенціал як для реалізації у професійному й особистісному плані, так і в інтересах суспільства, держави;
- уміти здобувати, аналізувати інформацію, отриману з різних джерел, застосовувати її для індивідуального розвитку і самовдосконалення;
- дбайливо ставитися до свого здоров'я та здоров'я інших, жити за високими морально-етичними цінностями;
- бути здатним до вибору численних альтернатив, що пропонуються в процесі життя [2].

Сформувані ці якості, підготувати випускника школи до успішного його входження у суспільство, у доросле життя – одне з основних завдань які стоять перед педагогами загальноосвітньої школи.

Найважливіші завдання навчально-виховної роботи – це навчити молодого людину жити у змінному, швидкоплинному світі, адаптуватися до нього, відчувати смак свободи, власної творчості, самоактивності, сформувати базис особистісної культури, навчити бути частиною суспільства.

спільноти. Значний потенціал формування готовності підрос-тків до дорослого життя має потенціал організації проєк-тної, командної, групової діяльності у педагогічному процесі, за умов створення творче середовище, яке сприяє вільному розвитку. Створення такого середовища має на увазі і новий закон «освіти», який передбачає урізноманітнення варіантів організації навчального простору в класі, наприклад, мобільні робочі місця, які легко трансформувати для групової роботи. Адже у процесі інтеракції учнів, формуються такі важливі для члена суспільства складові соціальної компетентності, як комунікативний, морально-ціннісний, емоційний, соціально-когнітивний [1; 4; 5].

Так, спілкуючись з однолітками, школярі вчаться адекватно користуватися мовою в конкретних ситуаціях, володіти собою, мистецтвом переживань; керувати психічним станом, висловлюватися голосом, мімікою; настроєм, думками, почуттями; знімати м'язові напруги. Відбувається в них розвиток умінь розв'язувати моральні задачі, що впливає із вікових та психологічних особливостей даного віку [2, с.22].

Вступючи в діалог, учні глибше і ґрунтовніше пізнають сутність суспільного розвитку та вправляються в постійному співвідношенні своїх дій з формувальними моральними принципами. Вони займають ширші можливості для вільного вибору поведінки, активної позиції у напрямку інтересів розвитку суспільства в цілому. Поступово формується новий рівень свідомості підрос-тків особистості, яка володіє новим мисленням, усвідомлює свою індивідуальність, членом суспільства і представником людства, розуміє взаємозв'язок між природою, людиною і суспільством, передбачає:

- її здібність до відображення об'єктивної картини світу;
- участь у прогресивній зміні суспільства;
- здатність до оцінки і самооцінки;
- наявність критичного мислення;
- здатність до багатоаспектних підходів у вирішенні конкретних завдань;
- повагу до інших людей, у тому числі до тих, які мають іншу характерну точку зору;
- здатність вести діалог і брати участь у дискусії;
- уміння вирішувати конфліктні ситуації не з позиції перемоги, а мирними засобами [3, с. 132–137].

досліджень свідчить, що за умов інтеракції, стає розвиток підростаючої особистості, здатної визнавати і гідності іншої людини; розвиток навичок спілкування та інших членами групи (суспільства); взаєморозуміння та до кожного індивідуума; виховання якостей: співчуття, доброзичливості та піклування, почуття рівності; формування загальнолюдських цінностей та етичних норм поведінки; вміння об'єднуватися з іншими членами суспільства задля розв'язання спільної проблеми; вміння робити свій та незалежний вибір, що ґрунтується на власних переконаннях та аналізі дійсності; розуміння норм і правил поведінки та поваги до них; знання законів, основних прав і обов'язків, відповідальності та громадянського обов'язку; вміння користуватися своєю свободою та вміння користуватися нею; усвідомлення власної відповідальності.

Учасників навчального процесу «шліфує» їх участь у процесі спілкування школяр утверджується як член суспільства, засвоює досвід, який накопичило людство.

Серед школярів в умовах інтеракції є ареною для формування у підростаючої особистості соціально-психологічного компонента. Під час такого навчання, учні отримують знання про норми взаємодії в суспільстві, розвивається в них почуття нові взаємовідносини; виховується миролюбність, колективізм, відбувається ознайомлення з власним «Я», виявлення позитивних та негативних рис. Водночас в учнів формуються елементи громадянської позиції, політичного мислення; вміння використання знань, як інструмента розв'язання проблем та аналізу нестандартних ситуацій.

У процесі інтеракції учнів, своїми діями створює атмосферу взаємодії, атмосферу, яка відображає те, наскільки вони усвідомлюють цінності, якими вони є.

У процесі спілкування розвиваються і ускладнюються психічні процеси: увага, пам'ять, увага тощо; забезпечується розвиток таких інтелектуальних умінь як аналізувати, синтезувати, брати головне, а на основі цього критично мислити та приймати відповідальні рішення.

У процесі спілкування постійно у стані змін міжособистісних зв'язків, учень поєднує когнітивну ситуацію, а разом із нею емоційну та соціальну. Він вчиться співпрацювати і досягати